12

Sousoší Ukřižovaného s Pannou Marií z roku 1802

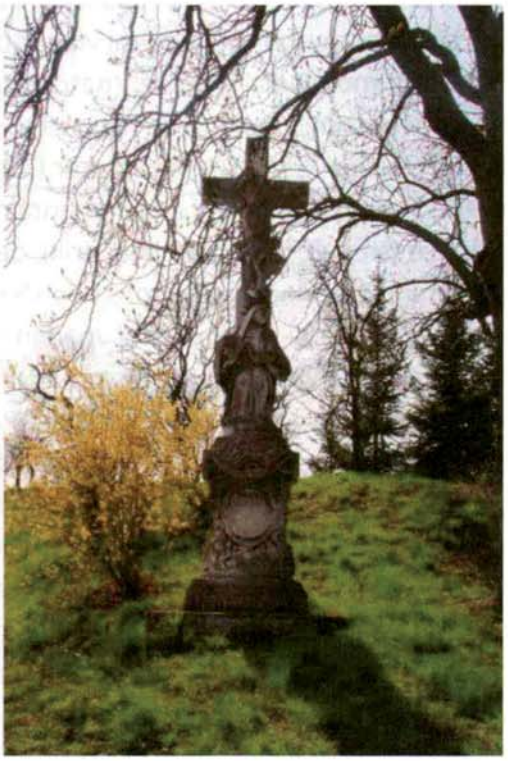

KATALOGOVÉ ČÍSLO	1000161913
KRAJ	Jihomoravský kraj
OKRES	Znojmo
OBEC S ROZŠÍŘ. PŮSOBNOSTÍ	Znojmo
OBEC	Šatov
ČÁST OBCE	Šatov
KATASTRÁLNÍ UZEMÍ	Šatov
NÁZEV OBJEKTU V GIS	sousoší Ukřižování s Pannou Marií
TYP	sousoší
KATEGORIE	objekt
SLOH	klasicismus
VZNIK	1802

ANOTACE

Kvalitní raně klasicistní sousoší kamenného kříže, působící především svou robustní senzualitou, umístěné v jihozápadní části obce.

POPIS

Ve svažitém terénu na travnaté terase nad polní cestou je v sousedství vzrostlého kaštanu situováno mohutné, tvarově náročněji ztvárněné kamenické dílo. Na předstupující obdélné kamenné základně je umístěna patka, přecházející oblounovou profilací v užší dřík vzadu rovného a vpředu segmentově vypjatého průřezu, doplněného po stranách volutovými křídly. Oble vystupující čelní strana dříku nese výrazný reliéfní program tvořený oválnou nápisovou kartuší orámovanou vavřínovým věncem, pod níž prostor vyplňuje reliéfní zobrazení očistce se třemi postavami obklopenými reliéfními plameny, vlevo ženské tváře s obličejem lemovaným dlouhými vlasy obráceným vzhůru a obnaženým ramenem a vztyčenou paží, uprostřed přímo hledící „hladké" (patrně) dětské tváře a vpravo mužské tváře obklopené dlouhými vlasy a plnovousem. V kartuši se nachází torzálně dochovaný, černě malovaný německý nápis ve fraktuře: Heiliger Gott! / Heilig Starker Gott! / Heilig ... Gott / Erbarme dich / unser //. Křídla dekorují reliéfní voluty, žlábkování a ornamentální rostlinné závěsy. Na dříku je posazena mohutná předsazená hlavice (stejného průřezu jako dřík), dekorovaná zespodu reliéfním pásem vejcovce, na čelní straně segmentově zvlněná a nahoře ukončená konkávním vyžlabením. Obě boční i čelní strana hlavice jsou členěny mělkými pravoúhlými vpadlinami, vyplněnými reliéfním motivem penízků, čelní stranu navíc dekoruje vysoký reliéf festonu. Na hlavici stojí nízký postament hranolového pilíře, z něhož vepředu vystupuje vysoký reliéf bolestné Panny Marie. V esovitém pohybu zachycená figura s nakročenou pravou nohou a rukama sepjatýma na hrudi je oděna do dlouhého splývavého roucha a pláště zřaseného do ostře modelovaných, mnohačetných záhybů. Hlava je mírně nakloněná k levému rameni, oblá tvář je spíše schematicky zpracovaná, temeno hlavy kryje plachetka splývající na ramena. Výše nad hlavou Panny Marie se zadní pilíř po stranách vyžlabením zužuje a pokračuje jako vertikální břevno kříže, nesoucí vysoký reliéf ukřižovaného Kristova těla. Korpus je ztvárněn velmi rustikálně s výrazně disproporčně krátkými končetinami probitými kovovými hřeby s hranolovými hlavičkami (nárty nohou jedním hřebem), u pravého boku je převázaná bederní rouška, zřasena do výrazných shluků ostrých záhybů, k pravému rameni skloněná hlava, nesoucí reliéfní trnovou korunu, má dlouhé kadeřavé vlasy spadající na ramena. Nad hlavou Ukřižovaného se na vertikálním břevně nachází ostře sekaný reliéf prostřihávané nápisové blány s IN / RI, přibité kovovým hřebem s hranatou hlavičkou. Zadní strana díla je od patky po vrchol kříže hladká bez členění.

POPIS PAMÁTKOVÉ HODNOTY

Výrazné skulpturální dílo na pomezí pozdně barokního a raně klasicistního formálního cítění podává klasická témata křesťanské ikonografie velmi originální formou – pozoruhodné je zejména reliéfní zobrazení očistce na podstavci a louisézní dekor. Působivě umístěný mohutný kamenný objekt tvoří neobyčejně hodnotný kulturně historický, sídelní a krajinotvorný monument.

Zobrazit trvalý odkaz na tuto stránku

Stáhnout data v XLS

PAMÁTKOVÁ OCHRANA

• **kulturní památka rejst. č. ÚSKP 48910/7-8310 - sousoší Ukřižovaného s P. Marií**

Fáze ochrany: již není památkově chráněno

Chráněno: 3. 5. 1958 - 31. 12. 1987

Zobrazit na mapě

• **kulturní památka rejst. č. ÚSKP 107315 - sousoší Ukřižovaného s Pannou Marií z roku 1802**

Fáze ochrany: památkově chráněno

Chráněno: od 3. 1. 2025

Zobrazit na mapě

PLOŠNÁ PAMÁTKOVÁ OCHRANA

• **památková zóna rejst. č. ÚSKP 2340 - Šatov**

Fáze ochrany: památkově chráněno

Chráněno: od 22. 9. 1995

Zobrazit na mapě

STÁTNÍ ARCHEOLOGICKÝ SEZNAM (SAS)

území s archeologickými nálezy III. kategorie

ZOBRAZENÍ NA MAPĚ

BODOVÉ ZOBRAZENÍ:

DB 2456773, Šatov, Šatov, Šatov, Znojmo, Jihomoravský kraj

DIGITÁLNÍ DOKUMENTY (MIS)

Všechny dokumenty v MIS

Šatov, okres Znojmo, pozdně barokní kamenný kříž s Ukřižovaným a s Pannou Marií situovaný v JZ cípu obce u zaniklé cesty směrem Rakousko, celkový pohled

Šatov, okres Znojmo, pozdně barokní kamenný kříž s Ukřižovaným a s Pannou Marií situovaný v JZ cípu obce u zaniklé cesty směrem Rakousko, celkový pohled

Šatov, sousoší Ukřižovaného s P. Marií. Evidenční list kulturní památky - původní.

Šatov, okres Znojmo, sousoší Ukřižovaného s bolestnou Pannou Marií z roku 1802, celkový čelní pohled

Šatov, okres Znojmo, sousoší Ukřižovaného s bolestnou Pannou Marií z roku 1802, čelní pohled na spodní část díla - architektonicky členěný a ornamentálně dekorovaný podstavec a vysoký reliéf Panny Marie

Šatov, okres Znojmo, sousoší Ukřižovaného s bolestnou Pannou Marií z roku 1802, čelní pohled na vrcholový kříž

Šatov, okres Znojmo, sousoší Ukřižovaného s bolestnou Pannou Marií z roku 1802, celkový čelní a boční pohled

SEZNAM PRAMENŮ/LITERATURY

Všechny zdroje v evidenci NPÚ

Jihomoravský kraj (Česko : 2000-). Nejlépe opravená kulturní památka : Jihomoravského kraje v roce 2023. Brno, Jihomoravský kraj, 2024.

UDÁLOSTI

S
V
Z
J
Daniž
Šatov
Daniž
Daniž
1
2
3
4
5
6
7
8
9
10
11
12
13
14
15
16
17
18
19